

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»  
ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА**

Кафедра іноземних мов

**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**  
Завідувач кафедри



(Городнича Л.В.)  
“1” вересня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ІНОЗЕМНА МОВА У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОМУ  
СПІЛКУВАННІ**

Освітньо-наукова програма  
**«ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ»**

2025 – 2026 навчальний рік

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри іноземних мов

Протокол №1 від 1 вересня 2025 року.

Розробник: *Городнича Лариса Віталіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов*

Мова навчання – англійська

## **Мета навчальної дисципліни**

### **Мета та завдання навчальної дисципліни**

**Метою** курсу "Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні" Метою дисципліни є формування іншомовної академічної комунікативної компетентності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня освіти, необхідної для здійснення науково-дослідної, викладацької та міжнародної академічної діяльності, підготовки наукових публікацій, участі у міжнародних конференціях, академічній мобільності та міжкультурній науковій комунікації.

#### **Завдання дисципліни:**

- розвиток навичок академічного читання та аналізу наукових текстів іноземною мовою;
- формування умінь академічного письма (анотації, статті, тези, рецензії);
- розвиток навичок усної наукової комунікації та презентації результатів дослідження;
- опанування лексико-граматичних структур наукового стилю англійської мови;
- формування навичок роботи з міжнародними науковими базами даних (Scopus, Web of Science);
- розвиток навичок міжкультурної академічної комунікації;
- підготовка здобувачів до участі у міжнародних конференціях та грантових проєктах.

#### **Обсяг дисципліни**

	Денна форма
Кількість кредитів ECTS	6
Кількість годин:	180
лекції	
практичні / семінарські лабораторні	72
індивідуальні завдання	
самостійна робота аспіранта	108

**Статус навчальної дисципліни:** нормативна.

#### **Очікувані результати навчання**

У процесі вивчення дисципліни передбачається формування у студентів наступних *компетентностей*:

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 5. Здатність до спілкування у професійному середовищі у національному та міжнародному контекстах. Здатність здійснювати усну та письмову наукову та професійну комунікацію, презентацію результатів власного наукового дослідження українською та однією з іноземних мов європейського простору.

ЗК 6. Здатність до особистісного розвитку. Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність, здатність проявляти емпатію, діяти на основі етичних міркувань, усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ФК 5. Здатність проаналізувати та узагальнити результати дослідницького проекту, презентувати та оприлюднити їх відповідно до чинних вимог.

Навчальна дисципліна сприятиме досягненню таких *програмних результатів навчання*:

РН 1. Вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових знань, із науковою спільнотою українською та іноземною мовами.

РН 8. Здійснювати пошук наукової інформації, використовуючи різноманітні ресурси (архівні, бібліотечні, онлайн-ресурси тощо).

РН 9. Спрямовуватися на саморозвиток і самовдосконалення, емпатію, етичність, ціннісні орієнтації щодо поваги до різноманітності та мультикультурності.

РН 11. Вести діалог і полілог на засадах професійної етики наукового співтовариства; застосовувати педагогічну термінологію у науковому дискурсі. Обирати ефективний інструментарій презентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.

Зазначена мета вивчення іноземної мови аспірантами реалізується через досягнення рівня B2+ (Upper-Intermediate) відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (Common European Framework of Reference for Languages – CEFR), що забезпечує сформованість іншомовної академічної комунікативної компетентності та здатність здобувачів здійснювати усну й письмову наукову комунікацію, презентувати результати власного дослідження, брати участь у міжнародних наукових заходах та готувати наукові публікації іноземною мовою.

Аудіювання. Ставиться завдання досягти навичок сприйняття і розуміння монологічних та діалогічних висловлювань носіїв мови в межах професійної та побудово-ситуативної тематики на рівні 85-90 % інформації. Навички спілкування. Завданням курсу розвиток навичок природньо-мотивованого монологічного і діалогічного мовлення.

Рівень навичок монологічного мовлення має забезпечувати можливість самостійно готувати повідомлення про проблему, мету, методи та засоби

дослідження, експеримент, обробку даних, висновки та інші аспекти наукової роботи. Наприкінці курсу навчання аспіранти повинні мати навички діалогічного мовлення та ведення наукової дискусії та елементарного спілкування в межах побутової тематики та ситуацій, пов'язаних з перебуванням у закордонному відрядженні.

Розвиток навичок усного мовлення має охоплювати таку тематику:

- основні лінгвокультурні реалії країни, мова якої вивчається
- основні ситуативні формули спілкування в закордонному науковому відрядженні:
  - транспорт, орієнтація в місті, оргкомітет конференції, готель, харчування, заклади культури
  - розуміння і переклад іншомовних текстів за фахом
  - реферування, анотування, коментування іншомовних текстів за фахом (як іноземною, так і рідною мовою)
  - наукова робота (тема дисертації, проблема, теорія та експеримент, економічна ефективність дослідження)
  - наукові конференції і симпозіуми: типи повідомлень, дискусія
  - наукова творчість, авторські права, публікація результатів наукових досліджень
  - рецензування результатів наукових досліджень.

Читання. Завданням є подальший розвиток навичок оглядового, інформативного і глибинного читання на матеріалах оригінальної наукової інформації з фаху. Навички з оглядового читання мають забезпечувати вміння ознайомлюватися з тематикою матеріалу та в загальних рисах давати характеристику загального уявлення про його зміст. Інформативне читання передбачає вміння прослідкувати розвиток теми і загальну аргументацію та зрозуміти головні положення змісту. Навички глибинного читання відпрацьовуються на рівні повного і точного розуміння тексту. Загальний обсяг літератури за повний курс навчання повинен складати 250-300 сторінок (обсяг однієї сторінки прирівнюється 2500 друкованих знаків).

Переклад. Усний і письмовий переклад з іноземної мови рідною може використовуватися як засіб опанування іноземною мовою, прийом розвитку навичок і вмінь читання та ефективний спосіб контролю повноти і точності розуміння. Для формування навичок перекладу необхідні деякі відомості з теорії і практики перекладу наукової і технічної літератури: поняття про еквівалент і аналог перекладу, перекладацькі трансформації, компенсації втрат при перекладі, контекстуальні зміни, багатозначність слів, збіг і розбіжність значень інтернаціональних слів, "фейкових друзів перекладача", особливості мови і стилю літератури з фаху.

Анотування і реферування. Навчання анотуванню і реферуванню (рідною і іноземною мовами) має бути спрямоване на вироблення навичок і вмінь оформлення отриманої інформації. Анотування й реферування

використовується також як прийом контролю щодо розуміння тексту. Практичним заняттям з анотування й реферування має передувати засвоєння деяких теоретичних засад, таких як призначення, структура та особливості мови анотації й реферату, види анотацій (описова, реферативна) і рефератів (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат). Основні проблеми контрастивної стилістики української та іноземних мов, стосовно наукового мовлення. Анотування й реферування використовується також як прийом контролю щодо розуміння тексту. Практичним заняттям з анотування й реферування має передувати засвоєння деяких теоретичних засад, таких як призначення, структура та особливості мови анотації і реферату, види анотацій (описова, реферативна) і рефератів (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат) і основних характеристик наукового функціонального стилю англійської мови. Кінцеві навички і вміння мають давати змогу складати іноземною мовою анотації та реферати до наукових статей, доповідей, матеріалів дослідження тощо. Кінцеві навички і вміння мають давати можливість складати іноземною мовою анотації та реферати до наукових статей, доповідей, матеріалів дослідження, тощо.

Письмо. Для розвитку різних мовленнєвих навичок і вмінь важливе значення має також письмо іноземною мовою. Ставиться за мету періодичне виконання письмових лексичних і граматичних вправ, складання планів чи конспектів до прочитаного, виклад змісту прослуханого чи прочитаного у письмовому вигляді (в т.ч. у формі анотацій й рефератів), написання доповідей і повідомлень, приватних та ділових листів, оформлення інших основних видів документації (заявок на участь у конференції, складання стислого автобіографічного нарису, грантової пропозиції, тощо). Навчально-методичними матеріалами з навчальної дисципліни можуть слугувати оригінальна монографічна і періодична, а також наукова література. Рекомендується використовувати збірники оригінальних статей. Підбір матеріалу для читання з фаху слід здійснювати спільно і за участю профілюючих кафедр, наукових керівників. Рекомендована література іноземною мовою повинна бути не лише навчальним матеріалом, але й мати безпосереднє відношення до дисертаційної роботи.

#### Вивчення системи мови

Фонетика. В курсі іноземної мови має бути передбачена корекція вимови, вдосконалення навичок і вмінь при читанні вголос і в усному висловлюванні. Першочергове значення приділяється інтонаційному оформленню речення (поділ на інтонаційно-сміслові групи-синтагми, правила розміщення фразового і логічного наголосу, словесного наголосу в двоскладових і багатоскладових словах). Робота над вимовою ведеться як на матеріалі текстів для читання, так і на спеціальних фонетичних вправах

і під час самостійної роботи.

**Лексика.** До кінця курсу лексичний запас повинен складати не менше 3 тис. Лексичних одиниць (у т.ч. приблизно 300 Термінів з фаху). Слід звертати увагу на специфіку лексичних засобів вираження змісту текстів з фаху, на багатозначність службових і загальнонаукових слів, на механізм словоутворення, на явище синонімії і омонімії, на вжиток фразеологічних словосполук, слів і словосполучень фразеологізмів властивих для усного мовлення в ситуаціях ділового спілкування, на знання і правильне читання скорочень, умовних позначень, символів тощо.

**Грамматика.** Навчання має бути зорієнтоване на відпрацювання практичних навичок і вмінь з граматики іноземної мови. Увага повинна приділятися типовим для стилю наукового мовлення складним синтаксичним конструкціям, зворотом з неособовими дієслівними формами, пасивним конструкціям, багатoelementним означенням, скороченим граматичним конструкціям, емфатичним (інверсійним) структурам, засобам вираження смислового (логічного наголосу, модальності тощо).

У результаті вивчення дисципліни аспірант повинен:

**знати:** граматичні структури, орфографічні, орфоепічні, акцентологічні норми та правила синтаксису, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів у професійній (академічній та виробничій) сфері; лексику побутової, загальноосвітньої та професійної сфер (зокрема термінологію); мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів; комунікативні вимоги до мовної поведінки у іншомовному професійному (науковому та виробничому) середовищі; основні закони та стратегії іншомовної фахової комунікації; правила та проблеми перекладу і редагування іншомовних текстів професійного спрямування; призначення, структуру та особливості мови анотації і реферату, види анотацій і рефератів і основних характеристик наукового функціонального стилю англійської мови; певні відомості про особливості мови і стилю, з теорії і практики перекладу наукової і технічної літератури; типи словників та їх роль у підвищенні іншомовної професійної комунікативної культури;

**уміти:** обговорювати навчальні та пов'язані з напрямом підготовки питання, для того щоб досягти порозуміння зі співрозмовником; готувати публічні виступи з низки великої кількості галузевих питань, застосовуючи відповідні засоби вербальної комунікації та адекватні форми ведення дискусій і дебатів; знаходити нову текстову, графічну, аудіо- та відеоінформацію, що міститься в іншомовних галузевих матеріалах (як у друкованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами і термінологією; аналізувати іншомовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання

професійних завдань та прийняття професійних рішень; писати професійні тексти і документи іноземною мовою з низки галузевих питань; писати реферат та анотації іноземною мовою; перекладати іншомовні професійні тексти рідною мовою, користуючись двомовними термінологічними словниками, електронними словниками та програмним забезпеченням перекладацького спрямування; вести усне монологічне та діалогічне спілкування у межах побутової, суспільнополітичної, загальноекономічної та фахової тематики; брати участь у критичному діалозі, наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію, до підприємництва та прояву ініціативи щодо впровадження у виробництво результатів дисертаційного дослідження; спілкуватися в іншомовному науковому і професійному середовищах, працювати спільно з дослідниками з інших країн.

### Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	включно з				
		л	пр	лаб	інд	срс
1	2	3	4	5	6	7
<b>Змістовий модуль 1. Академічна комунікація дослідника</b>						
Тема 1 Academic identity of a researcher. Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.	11		4			7
Тема 2 Academic environment and research culture. Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Тест.	11		4			7
Тема 3 Teaching and Professional Activities. rofessional communication in academic and educational settings. Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED	11		4			7

Тема 4 Academic Communication in the Professional Environment. Lectures, seminars, practical classes and consultations as forms of academic interaction. Нормативна граMATика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.	13		6			7
Тема 5 Academic networking and digital communication. Нормативна граMATика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Тест.	12		6			6
<b>Змістовий модуль 2. Робота з науковою інформацією</b>						
Тема 6 Academic reading and analysis of scientific texts. Нормативна граMATика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.	12		6			6
Тема 7 Academic vocabulary and terminology Нормативна граMATика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Тест.	10		4			6
Тема 8 Academic translation and summarizing Нормативна граMATика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.	15		6			9
<b>Змістовий модуль 3. Усна наукова комунікація</b>						
Тема 9 International conferences Пошук інформації. Подання заявки. Спілкування зустрічі, дискусії до початку, під час та після конференції.	15		6			9

Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.					
Тема 10 Academic discussions and debates Пошук інформації за темою наукового дослідження. Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.	15		6		9
<b>Змістовий модуль 4. Академічне письмо та публікації</b>					
Тема 11 Scientific publications . Структура статей та вимоги до них. Оформлення літератури. Особливості публікацій у Web of Science та Scopus. Саммері. Анотації. Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.	15		6		9
Тема 12 International research cooperation. Пошук та оформлення документації. Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.	15		6		9
Тема 13 Grant proposals and research projects Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Тест.	13		4		9
Тема 14 Підсумковий тест	12		4		8
Усього годин	180		72		108

## Програма навчальної дисципліни

### Змістовий модуль 1. Академічна комунікація дослідника

**Тема 1. Academic identity of a researcher.** Нормативна граматики. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.

**Тема 2. Academic environment and research culture.** Нормативна граматики. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Тест.

**Тема 3. Teaching and Professional Activities. Professional communication in academic and educational settings.** Нормативна граматики. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.

**Тема 4. Academic Communication in the Professional Environment. Lectures, seminars, practical classes and consultations as forms of academic interaction.** Нормативна граматики. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.

**Тема 5. Academic networking and digital communication.** Нормативна граматики. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Тест.

### Змістовий модуль 2. Робота з науковою інформацією

**Тема 6. Academic reading and analysis of scientific texts.** Нормативна граматики. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.

**Тема 7. Academic vocabulary and terminology.** Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Тест.

**Тема 8. Academic translation and summarizing.** Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.

### **Змістовий модуль 3. Усна наукова комунікація**

**Тема 9. International conferences.** Пошук інформації. Подання заявки. Спілкування зустрічі, дискусії до початку, під час та після конференції. Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.

**Тема 10. Academic discussions and debates.** Пошук інформації за темою наукового дослідження. Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.

### **Змістовий модуль 4. Академічне письмо та публікації**

**Тема 11. Scientific publications.** Структура статей та вимоги до них. Оформлення літератури. Особливості публікацій у Web of Science та Scopus. Саммері. Анотації. Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.

**Тема 12. International research cooperation.** Пошук та оформлення документації. Нормативна граматика. Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED.

### Тема 13. Grant proposals and research projects. Нормативна граматика.

Читання суспільно-політичних, загальнонаукових та професійно-орієнтованих текстів, аудіювання, письмо. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Тест.

### Тема 14. Підсумковий тест.

#### Форми та методи контролю навчальних досягнень

1. Усне опитування
2. Творчі роботи, презентації, виступи;
3. Тест
4. Підсумковий тест
5. Реферат
6. Екзамен

Розподіл балів за темами:

ЗМ 1					ЗМ 2			ЗМ 3		ЗМ 4				Рефе рат	Екза мен	Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14			
3	3	3	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	13	15	25	100

#### Критерії оцінювання результатів навчання

- 1) робота на практичному занятті до 1 бала
- 2) самостійна робота до 1 бала
- 3) модульна контрольна робота (тестове завдання) до 1 бала
- 4) підсумковий тест до 12 балів
- 5) реферат до 15 балів

До складання іспиту допускаються аспіранти, що мають відповідний рівень підготовки, склали заліковий (лексико-граматичний) тест і підготували реферат. А також підготували словник із 100 термінів даної галузі науки; повідомлення про наукове дослідження, яке містить викладення англійською мовою таких загальних аспектів дослідження як: об'єкт та предмет, мета, завдання та методи, актуальність, новизна дослідження, перспективи практичного застосування результатів роботи. Обсяг 2-3 сторінки

друкованого тексту через інтервал 1,5, шрифтом Times New Roman, розмір 14; тези наукової доповіді іноземною мовою; анотації 5 наукових статей.

Реферат представляє собою узагальнений огляд наукової (фахової) літератури, прочитаної пошукувачем іноземною мовою. Тематика прочитаного, перекладеного й реферованого має бути максимально

наближеною до наукової теми, яку досліджує пошукувач. Реферат складається з: 1) списку літератури (англійською або німецькою мовою, відповідно до стандартів оформлення APA), огляд якої викладено у рефераті; 2) україномовного огляду наукових праць, прочитаних англійською або німецькою мовою. Обсяг 20-25 сторінок друкованого тексту черезінтервал 1,5, шрифтом Times New Roman, розмір 14.

В тексті реферату відображається:

- Досліджувана проблема, головна думка, зміст роботи, предмет і мета дослідження;
- Висновки автора, можливість і шляхи практичного застосування результатів роботи;
- Посилання на наявність бібліографії та ілюстрованого матеріалу;
- Технологія, обладнання і умови проведення дослідження;
- Таблиці, схеми, графіки, формули необхідні для пояснення основного змісту документу;
- Ефективність при використанні.

### Структура іспиту:

1. Переклад українською мовою оригінального англійського тексту з фаху обсягом 2000 друкованих знаків. Час виконання - 45 хвилин. Дозволяється використання словників.
2. Написання англійською мовою анотації до україномовного тексту з фаху обсягом 2500 друкованих знаків. Час виконання - 45 хвилин. Дозволяється використання словників.
3. Співбесіда з питань наукового дослідження аспіранта (здобувана), яка складається з усного монологічного повідомлення про зміст наукової роботи (до 10 хвилин) та відповідей на питання.

### Шкала оцінювання:

90-100 балів – *відмінно* (A);

83-89 балів – *дуже добре* (B);

75-82 балів – *добре* (C);

68-74 балів – *задовільно* (D);

60-67 балів – *достатньо* (E);

35-59 балів – *незадовільно* з можливістю повторного складання (FX);

1-34 балів – *незадовільно* з обов'язковим повторним курсом(F).

За результатами іспитів здобувані можуть одержувати такі оцінки: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»

- 1) «Відмінно» (90-100 балів) - аспірант виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;
- 2) «Дуже добре» (83-89 бали) - аспірант виявляє широкий професійний

кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання.

3) «Добре» (75-82 бали) - аспірант виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.

4) «Задовільно» (68-74 бали) - аспірант виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

5) «Достатньо» (60-67 бали) - аспірант виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.

6) «Незадовільно» (35-59 бали) - аспірант виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення

#### Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83 – 89	B	добре	
75 – 82	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

#### Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Теми	Кількість годин
1. Обрати та затвердити книгу для читання за темою наукового дослідження. Підготовка виступу.	7
2. Обрати та затвердити книгу для читання за темою	7

наукового дослідження. Підготовка до виступу. Читання статей іноземною мовою.	
3. Читання книги. Підготовка до виступу. Пошук та читання статей англійською мовою. Виконання вправ. Опрацювання наукової літератури. Перегляд наукових виступів.	7
4. Читання книги. Підготовка до виступу. Пошук та читання статей англійською мовою. Виконання вправ. Опрацювання наукової літератури. Перегляд наукових виступів.	7
5. Читання книги. Підготовка до виступу. Пошук та читання статей англійською мовою. Виконання вправ. Опрацювання наукової літератури. Перегляд наукових виступів.	6
6. Читання книги. Підготовка до виступу. Пошук та читання статей англійською мовою. Виконання вправ. Опрацювання наукової літератури. Перегляд наукових виступів.	6
7. Виконання вправ. Опрацювання наукової літератури. Перегляд наукових виступів.	6
8. Опрацювання наукової літератури. Перегляд наукових виступів. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Виконання вправ. Опрацювання наукової літератури. Перегляд наукових виступів. Робота над написанням реферату.	9
9. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Виконання вправ. Опрацювання наукової літератури. Перегляд наукових виступів. Робота над написанням реферату.	9
10. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Виконання вправ. Опрацювання наукової літератури. Перегляд наукових виступів. Робота над написанням реферату.	9
11. Наукові публікації. Структура статей та вимоги до них. Оформлення літератури. Особливості публікацій у Web of Science та Scopus. Саммері. Анотації. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Виконання вправ. Опрацювання наукової літератури. Перегляд наукових виступів. Робота над написанням реферату.	9
12. Наукова співпраця. Гранти. Пошук та оформлення документації. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Виконання вправ. Опрацювання наукової літератури. Перегляд наукових виступів. Робота над написанням реферату.	9
13. Перегляд та обговорення відеолекцій, виступів TED. Виконання вправ. Опрацювання наукової літератури. Перегляд наукових виступів. Робота над написанням	9

реферату.	
14. Підсумковий тест. Підготовка до підсумкового тесту.	8

Якщо аспірант проходить один із курсів, запропонованих у списку та пред'являє сертифікат успішного завершення курсу або сертифікат міжнародної конференції чи вебінару, то він отримує бали з відповідного модуля.

### Рекомендовані інформаційні джерела

#### Основна

1. Ільченко О.М. Англійська для науковців. The Language of Science : Підручник. 7-те вид., доопрац. К.: Видавниче підприємство “ЕДЕЛЬВЕЙС,” 2022. – 334 с.
2. Навчально-довідковий посібник з англійської мови для аспірантів / Укладачі : Денисюк Н.Р., Кухарська В.Б., Плавуцька І.Р., Федак С.А. Тернопіль : Вид-во ТНТУ імені Івана Пулюя , 2016. 124 с.
3. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.
4. Bailey S. Academic Writing: A Handbook for International Students. 5th ed. London : Routledge, 2018., 663 p.
5. English for academics. British Council, 2014. 175 p.
6. Ільченко О.М., Myroniuk T.M. Reading, Vocabulary, Grammar and Listening Comprehension Tests (for PhD Candidates). – Тести з читання, лексики, граматики та аудіювання (підготовка до кваліфікаційного іспиту з англійської мови, рівень C1). Навчальний посібник для аспірантів. – К.: ЦНДВІМ НАНУ, 2018. – 62 с.
7. McCarthy M., O’Dell F. Academic Vocabulary in Use. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2016. 178 p.

#### Допоміжна література

1. Бахов І.С. English for Post Graduate Students. Англійська мова для аспірантів та здобувачів : Навч. посіб. для студ. вищ. навч закл. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008. 276 с.
2. Albuquerque U. P. Speaking in Public About Science: A Quick Guide for the Preparation of Good Lectures, Seminars, and Scientific Presentations / Ulysses Paulino Albuquerque. Switzerland : Springer, 2015. 68 p.
3. Wallwork A. English for Academic Research: Grammar Exercises. Springer, 2013. xiv, 172 pp.
4. Chazal D., McCarter S. Oxford EAP (B2). OUP, 2016. 239 p.
5. English as a Medium of Instruction for Academics (online course) <https://www.futurelearn.com/courses/emi-academics>

### Інформаційні ресурси

1. <https://verified.ed-era.com/ua>
2. <https://www.ed-era.com/>
3. <https://www.coursera.org/>
4. <https://www.ted.com/topics>
5. <https://apastyle.apa.org/>
6. [https://owl.purdue.edu/owl/research\\_and\\_citation/apa\\_style/apa\\_style\\_introduction.html](https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/apa_style/apa_style_introduction.html)
7. <http://europass.cedefop.europa.eu>
8. <https://erasmusplus.org.ua/>
9. <https://mjl.clarivate.com/home>
10. <https://orcid.org>
11. <https://prometheus.org.ua/>
12. <https://prometheus.org.ua/coursera/>